

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych o godzinie 7 rano.

Redakcja przy ulicy Sobieskiego, l. 4., gdzie sklep J. S. Jürgensa.

Administracja pod l. 2, ulica Sobieskiego.

INSERATY obliczają się po 6 ct. od miejsca jednego wiersza (petit.)

Listów niefrankowanych nie przyjmuje się. Manuskryptów nie zwraca się.

KRONIKA CODZIENNA

Prenumerata miejscowa

wynosi: miesięcznie 1 zlr. 10 ct. ... półrocznie 6 . 60 rocznie 13 Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi: rocznie 16 zlr. ...

Numer pojedynczy 6 centów.

Zaproszenie do prenumeraty.

Poczta: za Grudzień 1 zlr. 35 ct. W miejscu: za Grudzień 1 " 10 "

Tyfus, szkarlatyna, difteritis.

Okropne dwie zarazy zmiatają dzieci secinami we wschodnio-południowych okolicach kraju, i rozszerzają się coraz dalej — posunęły się już w środkowe powiaty, zaczynają grasować w najbliższych okolicach, a nawet i w samym Lwowie epidemia od kilku tygodni rozpowszechnia się.

Jeżeli gdzie pokaże się zaraza na bydło, to zaraz c. k. władzę polityczną wyznaczają szeroki okrąg kontumacyjny, kilkudziesięc gmin okolicznych musi zaprowadzać warty dla strażenia w dzień i w nocy, aby zaraza nie była roznoszona dalej, zjeżdżają komisje sanitarne, jednym słowem tyle się robi dla powstrzymania szerzenia się księgo-suszu, że rubryka wydatków na ten cel wynosi stale około 90,000 zlr. rocznie na samą Galicję.

Jest to bardzo dobrze, iż państwo pod tym względem chroni interes ludności. Ten wydatek nie jest stracony, i gdyby pod tym względem chciano zaprowadzić oszczędności, to z pewnością straty, jakie w takim razie kraj poniósłby przez zarazę, przeniosłoby o wiele kwotę mniemanych zaoszczędzeń.

Lecz wolno może mieć pretensję, ażeby wysokie i przesвітne władze państwowe przynajmniej tyle raczyły zwracać uwagi na epidemje pomiędzy ludźmi, ile jej poświęcają zarazie bydłowej.

Rząd i pod względem sanitarnym w dziwny i prawdziwie szczególny sposób uwzględniła właściwość Galicji. Oto jak skonstatował wydział krajowy w memorjale, wy-

stosowanym do ministerstwa w obronie uniwersytetu lwowskiego, Galicja ma tę smutną właściwość, że w żadnym europejskim kraju śmiertelność nie jest tak wielką, jak w Galicji, że ta śmiertelność ciągle się wzmacnia, gdyż w r. 1871 umarło w naszym kraju 170,546 ludzi, a w r. 1875 już 195,000 ludzi, że u nas prawie o połowę więcej dzieci wymiera w wieku do 5 lat jak w innych prowincjach austriackich, że u nas najczęściej pojawiają się epidemje, i najoporniej utrzymują się, tak, że np. cholera w 1873 zmiotła w samej tylko Galicji więcej jak 90,000 ludzi, gdy w tym samym czasie umarło we wszystkich innych krajach Przedlitawji razem wzięwszy, tylko 15,699 ludzi na cholerę!

Logicznie sądząc, mogłoby się przeto zdawać iż państwo w dobrze zrozumianym interesie własnym spójnie troskliwie, o polepszenie stosunków zdrowotnych w kraju, nie raczy pod tym względem zaniedbanym. Tymczasem dzieje się wbrew przeciwnie! Oto przytoczamy w dosłownym przekładzie ustęp z mowy dr. Giskry jako sprawozdawcy komisyjnego o rządowym projekcie noweli do ustawy sanitarnej, wniesionym w bieżącej sesji rady państwa. Dr. Giskra mówił:

„W jednym kraju koronnym nie przeprowadzano wcale organizacji publicznej służby zdrowia w myśl postanowień ustawy z r. 1870, mianowicie w Galicji, gdzie dotychczas istnieje przewidywanie w urzędzeniu służby zdrowotnej; rząd odstąpił od przedsięwzięcia ostatecznej jej organizacji dlatego, iż to pociągnęłoby dla państwa niemożliwe ciężary (unmögliche Auslagen).“

W jednym z dalszych ustępów swej mowy objaśnił dr. Giskra do-kladnie, jakiego to były te „unmögliche Auslagen“ — oto chodzi o całych 12,570 zlr. podwyżki kosztów, gdyby przewidywano w urzędzeniu rządowej służby lekarskiej w Galicji ustalo.

Dlatego, że Galicja najwięcej potrzebuje lekarzy, to z tej racji

rząd najmniej utrzymuje u nas płatnych lekarzy: w dolnej Austrii przypada jeden płatny ze strony rządu lekarz na 6,000 mieszkańców, a w Galicji jeden na 50,000 mieszkańców, gdy przytem jeszcze i prywatnych lekarzy jest tak mało, iż w Galicji wschodniej przypada jeden lekarz praktykujący na 25,000 mieszkańców.

Tyfus, cholera, syfilis, ospa, szkarlatyna, difteritis, dziesiątkują ludność, wyniszczają młode pokolenie żyjące, zagrażają degeneracją przyszłym pokoleniom, miarę rekruitów co parę lat potrzeba zniżyć, a pomimo to galicyjskie okręgi werbownicze górskie dostarczają najmniejszych ludzi armji, śmiertelność wzrasta w zastraszający sposób, a rząd dla zaoszczędzenia kilkunastu tysięcy zlr. nic a nic nie robi, aby temu zapobiedz, a delegacja nasza w radzie państwa siedzi, pogrążona w głęboko-politycznym milczeniu, nie racząc zwrócić uwagę na takie drobności powszednie, a ten znakomity uczyony, który przy namiestnictwie lwowskim zajmuje synekurę przewodniczącego krajowej rady zdrowia, także cicho siedzi, rad, że mu tu lepiej i wygodniej jak było w cuchnących prosektorjach patologicznych...

Rozważywszy te wszystkie arcy-smutne okoliczności wnosimy:

- 1. Delegacja naszego kraju w radzie państwa raczy wystosować interpelację do rządu z żądaniem wyjaśnień co wysokie władze rządowe przedsięwzięć zamyślają dla naprawy stosunków zdrowotnych w Galicji w ogólności, w szczególności zaś dla położenia tamy grasującym obecnie słabościom epidemicznym: tyfusowi, szkarlatynie i difteritis? 2. Władze szkolne powinny bezwzględnie pozamykać szkoły w tych miejscowościach, gdzie zaraza szerzy się. 3. Rząd powinien wystać specjalnych lekarzy w okolice dotknięte epidemią.

Korespondencje „Kron. Codz.“

Wiedeń 29 listopada.

(d) Repertorium naszego teatru konstytucyjnego wzbogacił się znów o jeden numer. Kluby ferfassungstreuerowskie, które w ostatnich kilku dniach to się łączyły, to dzieliły, członków traciły, to znów przyjmowały, stanęły wreszcie na utworzeniu parlamentu dążkowego. Parlament ten dążkowy, obejmujący wszystkie prawosławno-konstytucyjne władze z naszą kapitułą ruteńską obraduje po za izbą, rozprawia z ministrami i chwala wnioski, o ile na to niezgoda trawiają ich pozwala. Ministerstwo nie tylko że uznaje powagę tego pokątnego reichsratu, prezentując mu się in corpore, ale tak mu z tem dobrze, że zawęzał go do wydelegowania komitetu me-zów zaufania, z którymi się nad kwestjami egzekutywy detajlicznie komunikować chce, żąda więc obok parlamentu dążkowego jeszcze i rodzaj gabinetu dążkowego, junty cislitawskiej lub wydziału bezpieczeństwa. Gdyby gabinet chcący się za każdą cenę utrzymać u steru, a zagrożony siłą i poważną większością parlamentarną jął się takiego sposobu niepraktykowanego dotąd tylko w czasach rewolucyjnych, to miałyby to jeszcze sens, ale widząc taką komedję odgrywaną tylko na to, aby ci panowie swe łamigłówki ugodowe przeznaczać mogli jeszcze raz en famille, to trudno brać na serio to, co się teraz dzieje. Książę Auersperg i baron de Preis rozprawiają się ze swym parlamentem dążkowym na uboczu, tak, jakby sprawy państwa tylko tych panów moralnie do kupy sprowadzonych obchodzily, upewniają ich o szczyrych i serdecznych chęciach dogodzenia im w czem tylko zapragną, powiadają prawie wyraźnie, że w sprawie statutu nie zobowiązali się wobec gabinetu węgierskiego, a tymczasem panowie Tisza i Szell uderzają na alarm, krzyczą zdrada i zadają również prawie otwarty kłam wszelkim szczyrym i stanowczym objaśnieniom p. Pretisa. Rechbauer przywołany ad audiendum verbum imperatoris, dowiaduje się i głosi między swemi, że gabinet posiada zaufanie korony. Gubernator banku Pipitz i Lucam sekretarz jenerału pomimo zaprzeczenia półrządowego, dostali „einen Wink“ i uchwała wydziału bankowego, wypada zupełnie nie tak, jak lewica izby chciała. Równocześnie półrządowe głosy prawią, że izba po uchwaleniu budżetu zostanie na czas nieograniczony odroczone. Otóż, proste zestawienie tych faktów wystarczy, aby zrozumieć grę gabinetu i przekonać się, że parlament dążkowy służy gabinetowi tylko do podtrzymania humoru lewicy,

aż do uchwalenia budżetu, a potem zostanie tylko alternatywa przyjęcia ugody pro forma zmodyfikowanej w kwestji bankowej, albo odroczenia na czas nieograniczony. Niemcy dziś już zmieśli i nawet z Pragi, gdzie się jubileusz Schneykala odprawił, słychać głosy za ugodą. Węgrzy zaś wtorują z innej nuty. Dzienniki peszteńskie chcą dymisji Auersperga, a niezmordowany interpelant Helfy żąda objaśnienia o zachowaniu się Rodicha w Dalmacji. To objaw w swym rodzaju ciekawy i nowy, bo po raz pierwszy głos oficjalny węgierski stawia część Cislitawji pod kuratelę madjarską. Ciekawym, czego panowie Madjary jeszcze zechcą, jeżeli, co także być może, traktowanie ugody wywoła jeszcze kilka scysji wystawiających na próbę ich niecierpliwą fantazję.

Taki jest stan rzeczy na dziś i nie mamy się rychło spodziewać znacznej zmiany, bo wychodzą z planu ogólnego, obejmującego i zewnętrzna politykę monarchji. Wobec takich stosunków, rola naszej delegacji jak i reszty stronnictw o nielicznych głosach, nie może być wiele czynną i nie na wiele by się przyszyło, gdyby chciała być bardzo głośną — musi stać na uboczu i starać się, aby w kwestjach, które nas specjalnie dotyczą, dalszych krzywd dla nas nie było.

Kończąc już list, dochodzi mnie ze źródła niezwykłego a poważnego wiadomość, która, chociaż ją telegrafem donosiłem, powtórzę muszę. Wczoraj odbyła się wielka narada w Stambule i zdecydowano niezawodnie pod znanymi warunkami i bez względu na radę i opinie mocarstw, na jakąkolwiek okupację Bułgarii lub innej części tureckiego państwa. — Ambasada turecka tużsża zainformowana o tej uchwale, dostała rozmaite polecenia dające do skompletowania personelu z osób obcej narodowości, które bądź czasowo, bądź stale służbę turecką opuścili. Armja operująca ma być doprowadzoną do 700,000 żołnierzy, używając w tym celu wszystkich środków możliwych. Nastąpi więc wywiezienie zielonej chorągwi pro-roka i agitacja energiczna do rozfanatyzowania wszystkich szczyrów islamicznych, na które berlo ottomańskie wpływ swój rozciąga. Czy wobec takiej decyzji Partji konferencja tak leniwym krokiem idąca do zielonego stolika zasiądzie, choćby raz to pytanie w przeciągu dwóch dni rozstrzygnąć się powinno — chyba że Porta uchwale swoją właśnie dopiero zebranej konferencji oficjalnie zakomunikować zechce. Co dotyczy prawdopodobieństwa pierwszych kroków wojennych, to wojskowi, znający dokładnie wybrzeże dolnego Dunaju, twierdzą, że Turcy nie przekroczą go, ale bronić będą przeprawy. Przeprawa będzie musiała się ze-

Pierwsza miłość

powieść J. Turgeniewa.

(Ciąg dalszy).

Księżniczka usiadła, wyjęła motek czerwonej włóczki i wskazała na krzesło przed sobą, starannie rozwiała motek i włożyła mi na ręce. Wszystko to robiła w milczeniu, z jakąś zabawna powolnością i zawsze z tym jasnym filuternym uśmiechem na odrobnie otwartych ustach. Zaczęła namotywać włóczkę na zgietą kartę i nagle objęła mnie takim jasnym i bystrym wzrokiem, że mimowolnie spuścił oczy. Gdy oczy jej, najczęściej przymrużone, rozszerzały się w całej swej wielkości, twarz jej zmieniała się zupełnie: jak gdyby jasność rozlewała się po niej. — Coś pan pomyślał sobie o mnie wczoraj, monsieur Voldemar? zapytała przeciekawyszy nieco, — pewno potępiłeś mnie. — Ja... księżniczko... ja nie nie pomyślałem... jakże mógłbym... odpowiedziałem zmieszany. — Posłuchaj pan, przerwała, — pan mnie jeszcze nie znasz: ja jestem niezmiernie dziwna; ja chcę, by mi zawsze prawdę mówiono. Pan, jak słyszałam, masz szesnaście lat, a ja dwadzieścia jeden. Jak pan widzisz, jestem daleko starsza od niego i dla tego powinienś mi zawsze mówić prawdę... i słuchać mnie — dodała. Patrz pan na mnie! dlaczego pan na mnie nie patrzysz? — Jeszcze bardziej zmieszane się, ale podniosłem na nią oczy. Uśmiechnęła się, lecz nie poprzednim a innym, przychylnym uśmiechem. — Patrz pan na mnie, ciągnęła dalej,

słodko zniżając głos, — mnie to nie jest nieprzyjemnem... Podobna mi się twarz pana; przeczuwam, że będziemy przyjaciółmi. A ja? czy podobam się panu? — dodała figlarnie. — Księżniczko... zaczął. — Naprawdę nazwij mnie pan Zeneidą Aleksandrówną, a powtórz... co to za zwyczaj mają dzieci (poprawiając się)... młodzi ludzie... nie mówienia otwarcie tego co czują? Dobrze to dla dorosłych. Wszak ja podobam się panu? — Chociaż było mi bardzo przyjemnie, że tak otwarcie mówiła ze mną, jednak obraziłem się nieco. Chciałem pokazać jej, że nie z dzieckiem ma do czynienia, i przybrawszy postawę, o ile można swobodną i poważną, rzekłem: — Bez wątpienia, pani mi się bardzo spodobałaś, nie chcę tego ukrywać. — Masz pan guwernera? — zapytała nagle. — Nie mam; już dawno nie mam guwernera. — Skłamałem; jeszcze miesiąc nie upłynął od czasu, jak rozstałem się z moim Francuzem. — O! widzę to!.. pan już zupełnie dorosły. — Lekko uderzyła mię po palcach, dodając: — Trzymaj pan ręce prosto! — I pilnie zajęła się motaniem włóczki. — Skorzystałem z tego, że nie podnosiła oczu i pocałem wpatrywać się w nią, napróżd ukradkiem, a potem coraz śmielej, śmielej... Twarz jej wydała mi się jeszcze piękniejszą, aniżeli wczoraj — tak była delikatna, rozumna i miła. Siedziała odwrócona plecami do okna, zasłoniętego białą firanką; promienie słoneczne przedzierały się przez tę firankę

słabem światłem, oblewając jej złociste kędziory, niewinną szyję, spadziste ramiona i białe, spokojne łono. Patrzałem na nią — i drogą i blizką wydawała mi się ona! Zdawało mi się, że i znam ją oddawna, i że nie nie wiedziałem, zupełnie nie żyłem do tej chwili. Miała na sobie ciemną, już nieco wyszarzaną sukienkę z fartuszkim; zdawało mi się, że chętnie popięściłbym się z każdym fałdem tej sukienki i tego fartuszka. Końce trzewików wyglądały ź pod sukienki: z uwielbieniem przypadłbym do tych trzewików... I oto, siedząc przed nią, pomyślałem, poznajomiłem się z nią... ileż szczęścia, mój Boże! — Omal, że nie zerwałem się z krzesła w zachwyceniu, ale tylko nogami trochę zamachałem, jak dziecko smakujące w łakociach. Było mi dobrze jak rybie w wodzie i nigdy nie wyszedłbym z tego pokoju, nie opuścił tego miejsca. Powieki jej podniosły się powoli, i znowu uprzejmie zabyły przedemną jasne jej oczy i znowu uśmiechnęła się. — Jak pan na mnie patrzysz! — powiedziała powoli, i pogroziła mi palcem. — Zrozumieniłem się... „Ona wszystko pojmuje, wszystko widzi“ przeleciało mi przez myśl — i dlaczegożby nie miała wszystkiego pojmuwać i widzieć? — W tem dał się słyszeć jakiś szmer w sąsiednim pokoju — zaszczekała szabla. — Zenu! — zawołała księżna z salonu — Bielozorow przyniósł ci kota. — Kotka! — krzyknęła Zeneida i szybko zerwawszy się z krzesła, rzuciła mi kłębek na kolana i wybiegła. — Ja także wstałem i położywszy włóczkę i kłębek na oknie poszedłem do salonu i zatrzymałem się zdumiony. Na środku pokoju leżał z rozłożonymi łapkami pstry kotek; Zeneida kłę-

ząła przed nim i ostrożnie podniosła mu pyszczek. Koło księżny, między dwoma obnami ukazywał się jasnowłosy i kędzierzawy dzielnik huzar o rumianej twarzy i wypukłych oczach. — A jaki śmieszny! — mówiła Zeneida, — oczy nie szare, lecz zielone i uszy takie ogromne! Dziękuję panu, Wiktorze Jegorewicz, pan bardzo miły. Huzar, w którym poznałem jednego z młodych ludzi widzianych wczoraj, uśmiechnął się i ukłonił, przyczem brzęknął ostrogami i szablą. — Raczyłaś pani wczoraj powiedzieć, iż życzyś sobie mieć pstręgo kotka z wielkimi uszami... otóż wynalazłem takiego. Słowo — rozkaz. — I znowu się ukłonił. Kotek cicho pisał i zaczął wachać podłogę. — On głodny! — zawołała Zeneida. Bonifacy! Zosiu! przynieście mleka. Garderobiana w starej żółtej sukni i wypłowiałej chustce weszła z miseczką mleka w reku i postawiła ją przed kotkiem. Ten zadrzał, przymrużył oczy i zaczął chleptać. — Jaki on ma różowy języzek! zauważyła Zeneida, nachyliwszy głowę prawie do podłogi i zaglądając mu z boku pod sam nos. Kotek podjął i pocałował mrużąc przebiegając łapkami. Zeneida wstała i zwróciwszy się do garderobianej powiedziała obojętnie. — Wynies go. — Za koteczka — rączkę — powiedział huzar, wyszczerzając zęby do uśmiechu i nachyliwszy się całym swym potężnym tułowem ciasno zapiętym w nowym mundurze. — Obie — odrzekła Zeneida i podała mu ręce.

Podczas gdy huzar całował, patrzała na mnie przez ramię. Stałem nieruchomy na jednym miejscu, niewiedząc czy mam śmiać się, powiedzieć cokolwiek, czy też prosto przemilczeć. Wtem przez otwarte drzwi przedpokoju wpadła mi w oczy figura naszego lokaja Teodora. Robił mi on znaki. Machinalnie wyszedłem do niego. — Czego chcesz? — zapytałem. — Pani przysłała po pana. Pani gniewa się, że pan nie powraca z odpowiedzią. — Czy tak dawno tu jestem? — Przeszło godzina. — Przeszło godzina! powtórzyłem mimowoli i powróciwszy do salonu począłem żegnać się i kłaniać! — Dokąd pan? — spytała księżniczka, wyglądając z pro za huzara. — Muszę wracać do domu. A więc powiem — dodałem, zwracając się do starcy, że pani będzie u nas koło godziny drugiej. — Niech pan tak powie, drogi panie. Księżna szybko wydobyla tabakierkę i tak potężnie pociągnęła nosem, że aż zadrzał. — Tak pan powiedz — powtórzyła mrugając zażawionemi oczyma i stękając. — Raz jeszcze ukłoniłem się i wyszedłem z pokoju z tem niemym uczuciem w plecach, jakiego doznaje każdy młody człowiek, wiedzący o tem, że na niego patrzy. — A pamiętaj pan, Mr. Voldemar, zachodź do nas — zawołała Zeneida i znowu się zaśmiała. — Czego ona ciągle śmieje się? myślałem powracając do domu w towarzystwie Teodora, który nie mówił nic, ale poruszał się niezadowolony. Matka pogderała na mnie i zdziwiła się co ja tak długo mogłem robić u tej

strony Moskali odbyć prawie tak, jak gdyby fortecę oblegać trzeba było, bo punkta możliwego przejścia są fortyfikowane, a na każdy sposób punkt obrony do przepawy i w ostatniej chwili jeszcze tak wzmożnić można, że się tylko dingo trwała, regularna operacja sformować da. Przekraczając zaś ze swej strony, Turcy naraziliby się na trudny i niebezpieczny odwrót w razie przegranej.

Rada państwa.

Na ostatnim posiedzeniu komisji, rozpatrującej projekt postępowania cywilnego, obradowano nad postępowaniem przed sądem pierwszej instancji i nad przesłuchaniem stron jako świadków. Do ostatniego przedmiotu zabral głos minister sprawiedliwości dr. Glaser: „Rakiem obecnych stosunków sądowiczych jest główna przysięga, wobec której nie da się obliczyć uczucie odpowiedzialności sędziego. Główna przysięga jest jedyną wyrocznią; a przekonanie sędziego ustępuje na plan drugi. Stan taki jest nieznośny, a przysięga główna nie da się połączyć z wolną oceną dowodu.“ Uchwalono następnie wybrać pięciu referentów i podzielić referaty.

Dnia 28. listopada w komisji do reformy ustawy podatkowej dalszy ciąg obrad nad osobistym podatkiem dechodowym. Dep. Krzeczunowicz wniosł następujące dwie rezolucje: 1) Wzywa się rząd, aby o wszystkich zmianach, proponowanych w 5 projektach do ustawy podatkowej uwzględnił natychmiast komisję; 2) Komisja wyraża swe ubolewanie nad tem, że tego nie uczyniono równocześnie z przedłożeniem projektów. Po wyjaśnieniu ze strony rady ministerjalnej Cherteka cofa wnioskodawca obie rezolucje. W końcu obradowano nad §. 13, normującym skład komisji reklamacyjnej.

Sprawozdanie komisji prawnej i jej wypracowane przez dep. Kowalskiego o przedłożeniu rządowemu do zmiany § 6 i 119 ustawy notarialnej uzasadnia potrzebę tej zmiany w następujący sposób: Napływ młodzieży, którzyby się notariatowi poświęcała, jest ciągle zbyt mały, a przy mianowaniu notariuszów i ustanawianiu zastępców, tyle nasuwa się trudności w wykonywaniu odnośnych przepisów, iż w obu tych kierunkach konieczna potrzeba zmiany. — Przeprowadzić ją można tylko z zatrzymaniem zasady, że kandydaci notarialni mają pierwszeństwo przed innymi przy obsadzaniu posady; przyznać tylko należy ministrowi sprawiedliwości prawo uwalniające od dwuletniej praktyki notarialnej, jeżeli nie ma odpowiedniego kandydata. Również, aby ministrowi wolno było mianować zastępcę notariusza, uwalniając go od dwuletniej praktyki, jeżeli kandydat posiada inne warunki potrzebne do osiągnięcia notariatu. Rząd tedy proponuje zmianę w tym kierunku § 6 i § 119 ordynacji notarialnej. Komisja zgadza się zupełnie z wnioskiem rządowym.

Przegląd polityczny.

Lwów 1. grudnia.

We wszystkich dziennikach, które nas dziś doszły, znajdujemy telegram z Petersburga z dnia 29. listopada, omawiający obecne stanowisko Rosji wobec zaklikań na Wschodzie i widocznie noszący na sobie cechy urzędowej redakcji, chociaż dzienniki umieszczają go, dodają od siebie w nawiasie: „bez podania źródła.“ Telegram ten brzmi:

„Doniesienia o przyjęciu margr. Salisburyskiego w Berlinie i Wiedniu, czytane są tu z wielkim zajęciem. Narady, które odbywał ten wystannik, musiły go przekonać, że w ścisłych stosunkach trzech dworów cesarskich nie zaszła żadna zmiana, i że dotychczasowe wstrzymanie się Rosji od ostatecznych kroków, do których w ciągu całego przebiegu sprawy wschodniej często była wyzywana, przypisać trzeba względem, jakie winna Rosja obunym dworom cesarskim. Rosja nie będzie domagała się przedewszystkiem na konferencji okupacji, ale wyraźnie oświadczy, że konstytucja turecka nie może być przedmiotem rozbioru, że przyznane autonomje należy zabezpieczyć i że dla zabezpieczenia ich okupacja okazuje się być konieczną jako środek do celu.“

Jeżeli inne mocarstwa chcą wziąć w niej udział, Rosja nie żąda i dziś nawet nie żąda; jeżeli zaś niechcą, a wówczas Rosja dla osiągnięcia tego samego celu, który w memorjale berlińskim przyjęty został, sama przystąpi do działania egzekucyjnego. Z tego ogólnego stanowiska żądania generała Ignatiewa na konferencji rozwijają się, a zostawione mu być mają w jego wystąpieniu wolne ręce. Jeżeli, jak słychać, wielka rada w Turcji odrzuci wszelką propozycję, zmierzającą do przyznania prowincjom powstałym odrębnemu stanowisku, a wówczas Turcja właściwie tylko w tym celu wzięłaby udział na konferencji, aby założyć protestację przeciw każdemu przedmiotowi, jaki konferencja weźmie pod rozbiór. Naprzeciw podobnym protestacjom, jak i wszelkim wybiegom Turcji, Rosja przybrała już postawę.“

Po takim kategoriycznym oświadczeniu trudno już mieć wątpliwość, by konferencja doprowadzić mogła do jakiegokolwiek dodatniego rezultatu, tem bardziej, że oprócz tego bezimiennie puszczono w świat oświadczenia, mamy jeszcze świeży okólnik księcia Górczako-wa do rosyjskich agentów zagranicą, udzielający im wiadomości o instrukcjach, jakie generał Ignatjew otrzymał od gabinetu petersburskiego co do zachowania się na konferencji. Rosyjskiemu posłowi w Konstantynopolu polecono zaraz na pierwszym posiedzeniu konferencji wyraźnie oświadczyć w imieniu cara, że Rosja ściśle domagać się będzie okupacji; w razie gdyby Porta nie przystąpiła na udzielenie zbudowanym prowincjom specjalnych reform, przez Rosję żądanych, Ignatjew ma opuścić salę konferencji, i stosunki między Rosją a Portą uznać za zerwane. Powoływanie się na traktat paryski ze strony Porty tembardziej tu

miejsca mieć nie może, gdy właśnie sam rząd ottomański nie dotrzymał bynajmniej zobowiązań co do polepszenia losu chrześcijan, co tym traktatem było zastrzeżone.

Jak widzimy, Rosja na każdym kroku stara się stawiać konferencjom zawady. Termin ich zwołania odkłada się z dnia na dzień, według wczorajszych wiadomości miały rozpocząć się 7. grudnia; dziś już wskazuje dzień 12. b. m. jako termin zwołania się. I znowu wypływa niefortunna kombinacja w celu pogodzenia wymagań Rosji co do okupacji z programem angielskim; a mianowicie miałyby być urządzony europejski sąd państwowy do kontrolowania reform.

Wiadomość, że generał Semeka mianowany został głównodowodzącym wojskiem serbskim według zdania „Nord“ jest przedwczesną. Generał ten ciągle jeszcze pozostaje na swym stanowisku, jako komendant Odessy. W każdym jednak razie nie ulega wątpliwości, że gdy wojna wybuchnie, Serbia pójdzie pod komendę Rosji.

W tej chwili wypada zwrócić uwagę na stanowisko, zajmowane obecnie przez Rumunów. Szczególny ten utwór dyplomacji, porozumienia nieograniczone, ale rezultat najrozmaitszych kompromisów gabinetowych znajduje się w fatalnym ze wzrocz miar położeniu. Całe istnienie tego państewka oparte jest, jak wiadomo, na traktacie paryskim, który Rosja ignoruje; cała siła jego zawiera się w neutralności, której niepodobna utrzymać. Obecnie rząd rumuński wystosował do mocarstw gwarantujących odezwę, aby przed rozpoczęciem konferencji zastrzeżona była neutralność Rumunji ze strony Rosji i Turcji, i jednocześnie zbroił się Donoszą, że jeden z wyższych pruskich oficerów, wskutek zawezwania rządu rumuńskiego przybył do Bukaresztu dla uruchomienia wojska krajowego, ponieważ Rumunja nie posiada ani jednego generała, któryby był zdolny do komenderowania większą masą wojska w polu. W ogóle w Rumunji sprawa coraz bardziej zaostrza się. Rząd ks. Karola wystosował do Porty memorandum, w którym żąda: 1) niezawisłości Rumunji i zniesienia opłaty haraczu; 2) ustąpienia ujęć Dunaju; 3) opieki dla Rumunów w Macedonji. Z Konstancynopola zaś piszą, że Porta oświadczyła, iż dopóty będzie szanować neutralność Rumunji, dopóki takowa będzie szanowana przez inną stronę (Rosję).

Głosy dziennikarstwa węgierskiego w sprawie bankowej. Podajemy małą antologię komplementów, jakimi zaliczawsza prasa traktuje gabinet wiedeński. „Oświadczenie p. Pretisa jest skandal! — woła „Pesti Naplo“. Ministerstwo austriackie nie czuje żadnego zobowiązania wobec statutu bankowego: jest to perfidia! Byliśmy na to przygotowani, bo wiedzieliśmy, że ministerstwo austriackie wdało się w grę fałszywą. „Kalot Nepe“, organ Sennyeya, zapytuje: „Czy nie widzą dzienniki nasze, że tu odgrywa się gra ubliżająca, niegodna, komedia niemoralna, w której rządowi węgierskiemu przypada rola równa politywanu godna jak i śmieszna?“ „Pester Lloyd“ wypowiada ministrowi Tisza swą przyjaźń na wypadek, gdyby tenże nie chciał pójść na noże z p. Lucamem. W nieco spokojniejszym niemięj jednak stanowczym tonie daje organ Tiszy „Hon“ gabinetowi wiedeńskiemu odprawę. „Ellöner“, zaś stylizuje swe oburzenie w sposób tak namiętny, że li wgląd na ustawy prasowe każe nam zaniechać przetłumaczenia tej zaciekłej filifiki madzarskiej.

Sprawozdanie

o czynności rady Wydziału krajowego po koniec października 1876 roku.

(Ciąg dalszy).

Po dokonaniu zarządzonej inspekcji budujących się i istniejących dróg krajowych we wschodniej Galicji i po przedłożeniu sprawozdania przez czl. hr. Badeniego wydano 46 rozporządzeń, częścią okólnikowo całej administracji drogowej, częścią zaś poszczególnych dróg i organów służby drogowej dotyczących.

Udzielono subwencji na cele drogowe wydziałom powiatowym: Grybowa 2,000 zlr., Bochni 2,000 zlr., Sanoka 1,400 zlr., Białej 1,300 zlr., Nowego Sącza 500 zlr., Liska 100 zlr., Wieliczki 2,000 zlr., Kolbuszowy 500 zlr., Skalatu 500 zlr., Gródka 1,000 zlr., Jasła 1,000 zlr., Czortkowa 1,000 zlr., Kalusza 500 zlr. — Odmówiono zaśilku na utrzymanie drogi z Żółkwi do Kamieniolo-mowa w Głińsku, uchwalono budowę mostu na Dunajcu pod Gólkowicami i w Kasperowach przy drodze krajowej Skala-Zaleszczyki.

Mianowano inspektorami drogowymi: Wgo Feliksa Siedleckiego dla drogi krajowej Struszczy-Buczczy; wgo Feliksa Hilchen dla drogi krajowej Zimnawoda Hosszany; wgo Ludwika Zbyszewskiego dla drogi krajowej Sanok-Rzeszów i wgo Jana Kantego Dydyńskiego dla drogi krajowej sanocko-rzeszowskiej; zaś jwgo br. Bauma delegatem wy-

działu krajowego. Uchwalono przenieść konduktorów: Hlawatego z Horodenki do Śniatyna, Żubrawskiego z Śniatyna do Horodenki, Łaskiewicza z Pomorzana do Jazłowca; zaś byłymu konduktorowi Rondewaldowi powierzone czasowo oddział konduktorski w Pomorzaniech. Przyjęto rezygnację konduktora Dłubosza i poruczone pełnienie obowiązków konduktora oddziału czortkowskiego, powierzony Konstantemu Grzymale. Uchwalono również sądowni karnemu o sprzeniewierzeniu sumy 82 zlr. 50 ct. przez konduktora Parznickiego w Jazłowcu; zarazem uchwalono tegoż na zawsze od służby usunąć.

Zalutowano 74 rekursów w sprawach drogowych.

Petycje sejmowe gmin pow. ropczyckiego o uwolnienie od placenia odsetek zwłoki za pożyczki rządowe z r. 1846 i 1847 odstąpiono namiestnictwu do uwzględnienia.

Gminie m. Jasła zwrócono kwotę 1,800 zlr. spleconą tytułem 6% odsetek od sumy 30,000 zlr. wypożyczonej w r. 1874.

Przyjęto do wiadomości udzielenie gminom pow. drohobyskiego i stryjskiego dotkniętym powodzią kwoty 3,000 ze strony Najj. Pana i przeniesienie starostwa z Birczy do Dobromila.

W sprawie emigracyjnej propagandy w Jasle wniesiono przedstawienie do namiestnictwa.

Udano się do namiestnictwa w sprawie przedłożenia głównego duktu perjodycznego szupaszników z Krakowa do Bilska w sprawie kosztów jazdy kolejowej za szupaszników i w sprawie utworzenia w Rzeszowie trzech stacji szupasnowych. (C. d. n.)

Wiadomości miejscowe i zamiejscowe.

O stanie zdrowia ks. Adama Sapiehy nadeszły dziś bardzo niepokojące wieści.

Baron Henryk Konopka wybrany został z okręgu wyborczego większych posiadłości w Bochni, posłem do rady państwa 29 głosami na 47 głosujących. Kontrkandydat pan Roman Włodek otrzymał 18 głosów.

W sprawie adw. dr. Leona Rappaporta, który przez lwowski trybunał przysięgłych skazanym został za współwinę w zbrodni oszustwa na dwa lata więzienia, odbyła się w Wiedniu d. 27. b. m. rozprawa kasacyjna, przy której najw. trybunał, wysłuchawszy wywodów nieważności dr. Granitscha i jen. adw. dr. Szymonowicza, zniósł wyrok przysięgłych co do dwu punktów współwinny, zarządzając ponowną rozprawę, co do trzeciego zaś punktu wydał wyrok uniewinniający.

W teatrze polskim dziś po raz drugi „Marja de Rohan“ opera w 3 aktach Donizetiego, w niedzielę „Emigracja chiłopska“ w poniedziałek „W. ks. Gerolstein.“ Ruski teatr narodowy daje w Domu Narodowym trzy razy tygodniowo przedstawienia z repertorzem przeażnie ludowym. Szerog przedstawień rozpoczęło we wtorek melodramatem „Olga“. Sztuka ta, uboga wprawdzie w akcję i słaba co do charakterystyki, odznacza się scenami, skutecznie obliczonymi na efekt. Pełno w niej miłości śpiewnej, patriotycznych zaklęć i ucieczeń. Wszyscy artyści grają bardzo dobrze, p. Romanowicz jest dzielną bohaterką, p. Ludkiewicz posiada głos nader sympatyczny a p. Hryniewiecki wywolywał powszechną wesołość parodując w diabolickim swym żargonie wstępne artykuły „Słowa“. Język dramatu jest czysto ukraiński pisarzy. Liczne przypominają ukraińskich pisarzy. Publiczność, zebrana bardzo licznie, opuściła salę z oznakami żywego zadowolenia, i powinna w ogóle popierać tę szczeroruską instytucję. Dziś w sobotę melodramat sensacyjny „Zabobonny skąpiec“ przerobiony ze znanej sztuki wiedeńskiej „Der Müller und sein Kind“.

O Henryku Wieniawskim wyraża się „Presse“ w sposób następujący: Furor zrobił skrzypek p. H. Wieniawski dwoma własnymi kompozycjami, „Legenda“ i „Airs russes.“ Tony jego skrzypiec wniwały w serca jak śpiew ludzki; łatwo więc pojąć, że publiczność przyjmowała artystę z nadszybnym uznaniem.

Dar archeologiczny. Ze śmiercią Józefa Czecha, zasłużonego wydawcy dzieł historycznych, upada w Krakowie stuletnia firma księgarska założona wraz z drukarnią na początku drugiej połowy 18 wieku, przez Ignacego Grebla. Był ten zakład uprzywilejowanym (roku 1771) uniwersyteckim i (r. 1781) królewskim. Obecnie wdowa po 6. p. Józefie Czechu, złożyła stary znak owej księgarni wraz z dokumentami do niego w darze do gabinetu archeologicznego uniwersytetu Jagiellońskiego. Jest na nim herb Złoty z napisem: „Drukarnia uprzyw. Ignacego Grebla Typografa i Bibliopoli J. K. M. y Akademii krakowskiej Roku 1781.“

W katedrze lubelskiej odbyło się poświęcenie pięciu pomników postawionych staraniem ks. biskupa Baranowskiego, trzem biskupom lubelskim: Skarzewskiemu, Dziecielskiemu i Pieńkowskiemu; tudzież poetom: Sebastianowi Klonowiczowi i Wincentemu Polowi. Po nabożeństwie żalobnym dopełnił aktu tego ks. biskup lubelski w asystencji kapituły i duchowieństwa. Pomniki,

są to wielkie tablice marmurowe z zdobaciami architektonicznymi i portretami pędzla Strzałckiego. Na tablicy Pola położono następujący napis:

D O M
Wincentemu Polowi
urodz. w Lublinie 20 kwietnia 1807 r.
zm. w Krakowie 2 grudnia 1872 r.
Pastora djecezji Lubelskiej, wielbiciel
dzieł jego 1876 roku pomnik ten poświęca.

Na tablicy Klonowicza umieszczono wiersze A. E. Odyńca, Kajetana Koźmiana i napis laciński samego Klonowicza.

Ks. Józef Gaeki eskpiar i proboszcz w Jednej w gubernji Radomskiej zmarł tamże w 71 roku życia. Zmarły znany był z prac swych historycznych, z pomiędzy których szczegółowe monografie Radomia, zakładów pijarskich w Piotrkowie, św. Krzyskiego klasztoru Benedyktynów na Łysej górze itd. zasługują głównie na uwagę.

Do kroniki przedśladaw pruskich w w. ks. Poznańskim. „Dzien. Poznań.“ donosił niedawno o skazaniu p. dr. Rydygiera na 100 m. kary za to że u urzędnika stanu cywilnego podpisał się „Rydygier“ a nie, jak urzędnik żądał, „Riedigier“. Fakt tego rodzaju wydarzył się, jak donosi „Gaz. Tor.“, w tych dniach w powiecie chojnickim. Skazano tam bowiem p. Adama Wolszlegier z Coldanek na 9 mkr. kary za to, że podpisał się „Wolschlegier“, a nie z niemieckiego „Wolschlegel“. Obydwaj obżalowani założyli rekurs przeciw tym wyrokom popierając takowy przedłożeniem metryk udowodniających, iż użyta przez nich pisownia polska jest właściwą. Jak jedna z gazet pruskich donosi, otrzymał radca ziemiański powiatu toruńskiego pismo ministra spraw wewnętrznych z rozporządzeniem, aby znany przedśladawca Polaków pozasłużbowy burmistrz p. Rex, przydany panu radcy do pomocy w dorozowaniu polskiej i ultramontańskiej agitacji, a mianowicie prasy, jeszcze rok w Toruniu pozostał.

Dla czego Anglicy nie chcą lokować u nas swych kapitałów. Ciekawe szczególnie w tej mierze podaje „Dzien. pozn.“ opowiadając w swym przeglądzie ekonomicznym o usiłowaniu pewnej osobistości, która po rozmaitych korowodach trafwszy wreszcie do źródła starała się skłonić angielskich kapitalistów do lokowania swych funduszy na pewne hipoteki majątków ziemskich w W. ks. poznańskim. Wszystko szło dobrze jak długo się nie pokazało, że właściciele ziem naszych sami na nich go spodarują. Dowiedziawszy się o tem nie chcieli Anglicy słyszeć już o niczem. Wszelkie perswazyje nie pomogły: Wierzmy tylko w majątki ziemskie w dzierzawę puszczoną, wolał — a innego trybu gospodarstwa nie rozumiemy i pojąć nie możemy.

I na tem się rozbił cały zresztą zupełnie dojrzały interes!..

Święta dywidenda. Bej tunetański wysłał jak wiadomo swego ministra wojny Rustem baszę do Stambułu, celem złożenia padyszachowi winnego hołdu, a poseł ten wziął zarazem 300,000 zlr. w złoocie, zebranych przez poboznych Tunetan na cele wojny przeciw giurom, które to pieniądze miały być władcy wiernych w darze złożonymi. W okolicy przyłuku Matapan jednak zderzył się statek tunetański z angielskim parowcem „Taskoff“ i uszkodzony w skutek tego zderzenia musiał być wzięty w romerok przez parowiec włoski „Trinaeria“, który go zaholował do greckiej przystani. Za ten samarytański czynnek należy się „Trinaerii“ według praw międzynarodowych połowa frachtu ocalonego okrętu. Jakoż zażądał włoskie akcyjne towarzystwo, którego własnością jest „Trinaeria“ wypłaty tej nagrody, i tak tedy obroconą będzie połowa awy przez prawowiternych mużulanów na święte cele pogonienia giurow zebraanej, na dywidendę i pożytek niewiernych akcjonarjuszw!.. O proroku, czyż nie mogłeś ostrzedz twych wyznawców od takiej hańby i takiego nieszczęścia!..

(3) Stryj 29. listopada. (Kor. „Kron. codz.“) Rzadko odzywamy się ztąd w dziennikach, bo życie nasze tak ciche, spokojne, a jednostajne, że żadnych nie nastęrcza wydarzeń, któreby ogół zainteresować mogły. Nie idzie za tem, aby miasteczko nasze spało, aby zakopało się w małomiasteczkowym błocie. Owszem, ruszamy się i pracujemy. Na pochwałę miasta wspomnieć trzeba, że 30% swoich dochodów, poświęca na cele szkolnictwa. Staraniem miasta istnieje od lat czterech wyższa szkoła realna, podtrzymywana subwencją 5000 zlr. rocznie ze strony gminy. Zarząd oddziału stryjskiego towarzystwa pedagogicznego, zorganizował wyższą szkołę żeńską, której brak był wielki, bo prócz szkoły ludowej 4-klasowej, nie ma tu żadnego zakładu naukowego dla dziewcząt. Miasto ofiarowało natychmiast bezpłatny lokal z opalem i urządzeniem i roczną subwencją w kwocie 500 zlr. Największą zasługę położył około założenia tej szkoły p. Misiński dyrektor szkoły realnej, który z prawdziwym zambowaniem i całą duszą poświęca się szkolnictwu. Wdzięczni będziemy p. Misińskiemu, gdy wyjedna u rady szkolnej rychłe zatwierzenie tego zakładu, aby się mógł rozwinąć i zaspościć stroskanych o los swych córek, rodziców. — Od połowy listopada cieszymy się po raz pierwszy w Stryju publicznymi wykładami. Urządził je zarząd tow. pedagogicznego, a miewa p. Czesław Pieniążek profesor tutejszej szkoły realnej. Prelegent niezwykłą obdarzony wymową, nie tylko przykuwa, ale

księżnej? Ja nie nie odpowiedzialny poszedłem do swego pokoju. Nagle zrobiło mi się bardzo smutno... Wysłałem się by nie ptaka... Zazdrościłem huza-rowi!

V.
Księżna, według przyrzeczenia, odwiedziła matkę i nie spodobała się jej. Nie byłam obecny przy tej wizycie, ale przy obiedzie matka opowiedziała oju że ta księżna Zasiękina wydaje się jej być u ne fem me trës vulgaire, że bardzo jej naprzykrzyła się swemi próbami o wstawienie się za nią do księcia Sergiusza, że ma jakieś tam procesa, sprawy — de vilaines affaires d'argent — i że musi to być wielka pieniaczka. Jednak dodała, że zaprosiła ją z córką nazajutrz na obiad (usłyszawszy wyraz „z córką“, wsunąłem nos w talerz), dlatego, że zawsze to sąsiadka — i z tytułem. Na to ojciec oznajmił matce że teraz przypomina sobie co to za jej-mość; że w młodym wieku znał on zmarłego księcia Zasiękina, bardzo wykształconego, ale lekkomyślnego i pustego, że w towarzystwie znano go ię Parisien z powodu że długo mieszkał w Paryżu, że był bardzo bogaty, ale cały majątek przegrał i niewiadomo z jakiego powodu, bodaj czy nie dla pieniędzy, mógłby zrobić lepszy wybór, do dał ojciec i zmuso się uśmiechnął — ożenił się z córką jakiegoś czynownika, a ożeniwszy się wdał się w spekulacje i ostatecznie się zrujnował.

— Żeby tylko nie prosita o pożyczkę pieniędzy — zauważyła matka.
— Tę bardzo być może — odparł spokojnie ojciec — czy mówi ona po francusku?

— Bardzo źle.
— Hm! Zresztą to wszystko jedno. Zdaje mi się, że powiedziałaś mi, że i córkę zaprosiłaś. Ktoś mi zapewniał, że to bardzo miła, wykształcona panienka.
— A! więc nie w matkę się wdała?
— I nie w ojca; ten był wykształcony ale głupi.

Matka westchnęła i zamyśliła się. Ojciec umilkł. Czulem się niedobrze podczas tej rozmowy.

Po obiedzie poszedłem do ogrodu, ale bez strzelby. Dałem sobie słowo nie podchodzić do „zasiękińskiego ogrodu“, ale nieprzeparta siła ciągnęła mnie tam i nie napróżno. Zaledwie przybliżyłem się do plotu, urząłem Zeneide. Tym razem była sama. Trzymała w ręku książkę i szła powoli ścieżką. Nie dostrzegła mnie.

Tylko com nie przepuścił jej mimo; ale nagle opamiętałem się i kaszlnąłem.

Odwróciła się, lecz nie zatrzymała; odsunęła ręką na bok szeroka niebieska wstążka okrągłego swego słomianego kapelusza, spojrziała na mnie, lekko się uśmiechnęła i znowu utkwiała oczy w książkę.

Zdjąłem czapkę i podreptałszy trochę na miejscu, odszedłem ze ściśniętym sercem.

— Que suis-je pour elle? — pomyślałem (Bóg wie dlaczego po francusku!..)

Znane kroki dały się słyszeć za mną; objarzałem się. Ku mnie szybkim swym i lekkim krokiem podchodził ojciec.

— Czy to księżniczka? — zapytał.

— Księżniczka.

— Czy ty ją znasz?

— Widziałem dziś rano u księżnej.

Ojciec stanął, wykreślił się na piętach i poszedł nazad. Porównałem się z Zeneidą, ukłonił się grzecznie. Ona również okłoniła się jemu, nie bez pewnego zdziwienia w twarzy i spuściła książkę. Widziałem, jak wiodła za nim oczyma. Ojciec mój zawsze ubierał się bardzo wykwintnie, według własnego gustu i prosto; ale nigdy postać jego nie wydała mi się zgrabniejszą, nigdy szary kapelusze nie był piękniej osadzony na jego zaledwie siwiejących włosach.

Skierowałem się ku Zeneidzie, ale ta nie popatrzyła nawet na mnie, znowu podniosła książkę i odeszła.

(Dalszy ciąg nastąpi).

porwała za sobą uwagę i całą duszę słuchaczy; to też sala radna zawsze przepelniona, co dobrze świadczy o intelektualności miasta, tudzież o zaletach prelegenta. Dotąd słyszeliśmy zrestawione a oryginalne samodzielne poglądy na Mickiewicza i Słowackiego, tudzież na sprawę Towiańskiego; zapowiedzianych jest jeszcze pięć wykładów. Odbývają się one w niedziele i wtorki od godziny 6 do 7 wieczorem w sali radnej. Tyle tym czasem, bo i koniec nowin. A I jeszcze jedna. Podobno będziemy mieć zegar w mieście, którego dotąd brak był wielki, bo kościelny często całemi godzinami się zatrzymuje.

Skandaliczny proces. D. 28go b. m. prokurator rządowy w Wiedniu hr. Lamazan zaskarżył bar. Discarta, sekretarza ś. p. księcia Modetńskiego o kradzież przedmiotów artystycznych ze zbiorów księcia, wartości 60,000 zlr. a Salomona Weininger, handlarza przedmiotów sztuki o udział w tej kradzieży i oszustwo przez fałszowanie dzieł sztuki, mianowicie dwóch obrazów, które sprzedał za 100,000 zlr, kupcowi dzieł sztuki w Londynie, Markowi, a które nabył później bar. Rothschild za 200,000 zlr., następnie o kradzież łańcuszka złotego z wystawy powszechnej w Wiedniu, który był własnością hr. Daun; nakoniec oskarżył prokurator hr. Maurycego Grundemanna o zbrodnię udziału w oszustwie przez wydanie na piśmie świadectwa, iż dwa odtarżki podobione są oryginalne i pochodzą ze skarbcia rodzinnego.

Olbryzie działo. W arsenałach morskich w Woolwich przysposabiają obecnie działo, które ma ważyć 200 beczek tj. 4000 centnarów. Wobec wykonanych pomyślnie prób strzelania z amaty 100-tonowej admiralicja angielska postanowiła ostatecznie sporządzić jeszcze większe działo; wątpliwość jedynie zachodzi, czy ma ono ważyć tylko 164 czy też 200 ton. Według dotychczasowego systemu najcięższa armata, jaka dałaby się umieszczać na pancerniku „Inflexible”, ważyć może 164 ton; przy zastosowaniu jednak nowego systemu Stephensa waga jej dojść może do 200 ton, a w takim razie długość lufy wynosiłaby 50 stóp kaliber 20 cali, ładunek prochu 800 funtów waga naboju 4000 funtów. Gdyby zaś admiralicja oświadczyła się za działo 164-tonowym, wtedy kaliber i waga naboju pozostałyby te same, tylko lufa byłaby krótszą. Siła prochu zatem w krótszej lufie nie byłaby zupełnie spożytkowana i strzał na większą odległość mniej byłby pewny. Również krótsza lufa zmniejszyłaby siłę rzutu.

Selekcja higieniczna towarzystwa lekarskiego odbyła d. 30 listopada w Krakowie posiedzenie, na którym Dr. Lutostański przedstawił zasady organizacji statystyki lekarskiej w kraju naszym, tudzież część memoriału o zastosowaniu sposobu kartkowego do badań statystyczno-lekarskich, przeznaczonych dla stałej międzynarodowej komisji statystycznej.

Kronika prowincjonalna.

— Białka. Parobek z Brzeszcza wioząc 20. zm. szuwar z Pławy, spadł z woza pod koła i przejechał sakochyż życie na miejscu.
— Borszczów. W Uściu Biskupim dające 20. zm. pod płetm człowieka dające już tylko słabe znaki życia. który mimo ratunku wkrótce umarł. Z papierów okazało się, że zmarły, którego śmierć nastąpiła z zamazaniem, nazywał się Jan Biotnicki wł Bourelle i był wyrobnikiem z Sanockiego. — W Muszkatowcach powiesił się 2. zm. młoda dziewczyna wiejska. Samobójstwa dokonała nieszczęśliwa z piecem w izbie, w której właśnie znajdowało się kilka osób, i żadna z nich nie spostrzegła tego.
— Grybów. Podczas wiatów weselnych w Krulewiej Bunkiej, strzelił dnia 14. zm. parobek pewien tak nieostrożnie z pistoletu, że rozstrząsał rękę jednemu z obecnych włościan.
— Kamionka. Znaczną szkodę wyrządził dnia 11. zm. pożar w Chotowiole, zniszczywszy

stajnię opasową wraz z 59 sztukami bydła. Szkodę wynosi przeszło 5000 zł. Zachodzi podejrzenie, że ogień był podłożony. Poszlakowanego o zaletach prelegenta. Dotąd słyszeliśmy zrestawione a oryginalne samodzielne poglądy na Mickiewicza i Słowackiego, tudzież na sprawę Towiańskiego; zapowiedzianych jest jeszcze pięć wykładów. Odbývają się one w niedziele i wtorki od godziny 6 do 7 wieczorem w sali radnej. Tyle tym czasem, bo i koniec nowin. A I jeszcze jedna. Podobno będziemy mieć zegar w mieście, którego dotąd brak był wielki, bo kościelny często całemi godzinami się zatrzymuje.

— Krosno. Pożar zniszczył 9. zm. całą zagrodę włościańską i wyrządził szkodę około 2000 zł. Pożar powstał z nieostrożności gospodyni domu, która tepila pluskwy gorącym łuczkiem.
— Limanowa. Szczególny powód pociąg w Jaworznej dnia 22. zm. do samobójstwa rezerwistę 13. pułku piechoty, Walentego Janasa. Na weselu swego brata chciał Janas konieczni wytańcować swoją młodą bratową, drugi zaś parobek śnać zwinniejszy i zapaśniejczy w piemiędzy nie dopuścił go do tego, uprzedzając zawsze Janasa w zamawianiu muzykantów i nabywając tem samem prawo do tańca z panną młodą. Despekt ten tak dalece rozlał biednego Janasa, że małym nożykiem, tak zwanym cygakim, zadał sobie cztery pchnięcia w serce i za chwilę zył przest.

— Mielec. Ofiarą zimy, a raczej nieczutej swej żony padł dnia 10. zm. 74 letni starzec z Pnia, który wracając z Radomyśla skosił od zimna, a porzucony przez żonę, która poszła dalej, zamarł na śmierć. Mąż i żona byli pijani.
— Sanok. Zamarł dnia 11. bm. wyrobnik z Posady Jaslickiej, który wracając z lasu w nietrzeźwym stanie, ugrzązł w śniegu.

Z Rady miejskiej.

Prezydent pan Jasiński otwiera o godz. 7 m. 15 posiedzenie. Radny p. Moszczaniński interpeluje prezydium, co się dzieje z ustawą o wykupnie prawa propinacji w mieście Lwowie. Prezydent odpowiada, że ustawa ta uchwalona w sejmie bez rozprawy dnia 25 maja 1875, przedłożona została w czerwcu 1875 namiestnictwu z przekładem na język niemiecki i z prośbą o rychłe jej zatwierdzenie. Na żądanie ministerstwa przedłożono w styczniu 1876 instrukcję o jej wykonaniu, później w lipcu plany z oznaczeniem granic terytorjalnych dla tej ustawy, wykazy statystyczne i t. p., lecz mimo to ustawa ta dotąd nie może się doczekać w Wiedniu zatwierdzenia. Magistrat przygotowuje obecnie urgens w tym przedmiocie.

Z powodu nagłości uchwalono wydzierżawić prawo propinacji na nowej tandecie przez rzyżni p. Salomonowi Baum za czynszem rocznym 900 zlr.

Z porządku dziennego przedkłada sprawozdawca p. Dąbrowski projekt do ustawy, zmieniającej postanowienia co do opłaty gruntniej od psów o tyle, że psy na łańcuszku trzymane, wolne są od opłaty, od samców zaś ma się pobierać opłata w kwocie 5 zlr., a od samic tylko po 1 zlr.

Radny p. Kulczycki radzi wstrzymać się z uchwaleniem tej ustawy, której postanowienia mają zapobiedz wściekłości, chociaż trudno pojąć, jak można wyższe opodatkowanie uważać za środek leczniczy. W takim razie możeby apteki zamienić na urzędy podatkowe (Wesołość). Proponowana ustawa może tak zwichnąć stosunek samców do samic, że ostatecznie ustawa ta stanie się bezprzedmiotową. Skoro już uchwalono kagańce, to należy zacząć je od razu, a nie czekać, że ten środek zaradczy nie jest wystarczającym.

Po przemówieniu sprawozdawcy rada proponowaną ustawę w pierwszym czytaniu przyjmuje. Następnie zgodnie z wnioskiem sek. II nadano opróżnione stypendjum z fundacji ś. p. dr. Singera p. Marjanowi Franciszkowi Antoniemu 3 im. Topolnickiemu, słuchaczowi II roku medycyny na wszechnicy lwowskiej. Leiba Weissa przyjęto do związku gminy za złożeniem taksy 10 zlr. Natomiast nad prośbą Franciszka Dydackiego o odszkodowanie za urządzenie nowej drogi przesłała rada do porządku dziennego Nad prośbą komitetu przedwyborczego

przy uzupełniających wyborach do rady miejskiej o wypłatę kosztów drukarskich w ilości 286 zlr. 65 c., rozprawiono dość długo i szeroko. Radny p. Simon jako sprawozdawca sek. II uprasza, by rada wyjątkowo i po raz ostatni uchwalila zaasynowanie kwoty powyższej z kasy miejskiej. Dr. Zucker niemiema, że rada jak cialo po nad wszystkie stronictwa wyżej stojące nie powinna dostarczać środków do przeprowadzenia pewnych celów rozmaitych odcieni stronictwom i wnosi odrzucenie tej prośby.

R. p. Piątkowski radby, aby tego rodzaju wydatki były nietylko tym razem poniesione z kasy miejskiej, ale aby rada raz na zawsze postanowiła pokrywać je z kasy Przyjęto wniosek sekcji. Prośbie p. Józefa Reitznera o przyjęcie do gminy tut. z powodów wyluszczonej przez magistrat odmówiono.

Rada przyzwala kredyt na „drogę przyszości” z gródeckiego na janowskie w kwocie 3,010 zlr. 2 c. w. a., celem pokrycia najbliższych potrzeb i wydatków.

Rada uchwała przyłączyć legat ś. p. Smoliewskiego w ilości 15 zlr. 59 c. z książeczka kasy oszczędności 81 zlr. do fundacji ś. p. Kulczyckiego i zakupić za to listy towarzystwa kredytowego ziemskiego.

Wreszcie zgadza się rada na odpisanie portoryj pocztowych w kwocie 23 zlr. Koniec posiedzenia o godz. 9 m. 15.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Stan wkładek kasy oszczędności miasta Stanisławowa z dniem 31. października wynosił 2158 stron zlr. 713537-52. W miesiącu listopadzie włożyło: na dawne książeczki 125 stron, na nowe książeczki 82 stron, razem 207 stron — zlr. 36241-65. Wyjęło zaś: częściowo 103 stron, zupełnie 56 stron, razem 159 stron — zlr. 52861-89 — zatem zlr. 16620-24. Stan wkładek z dniem 30. listopada 1876 wynosił 2184 stron zlr. 696917-28.

Koleje galicyjskie.

(Sprawozdanie urzędowe.)

Ruch na kolejach galicyjskich wzmożył się w ubiegłym tygodniu, mianowicie na kolei lwowsko-czerniowieckiej, na której transporty zboża w dwójnasób się zwiększyły w porównaniu z przewiezioną ilością wykazaną za poprzedni tydzień. Ceny zboża i produktów były w ubiegłym tygodniu następujące: płacono za 100 kilogramów pszenicy 9-75 zlr. do 11 zlr., żyta 8 do 8-80, jęczmienia 6 do 7, owsa 6-25 do 6-80, hreczki 6 do 6-50, kukurydzy 5 do 6-25, grochu kuchennego 7-24 do 9-50, grochu pastewnego 6 do 7-25, fasoli 7-50 do 11, bobiku 6-75 do 8, wyki 5-50 do 6-70, konicyny 40 do 84, anyżu płaskiego 22 do 24-50, kminku 44 do 50, rzepaku zimowego 16 do 17-50, rzepaku letniego 15-70 do 16, rzepiku letniego 14-80 do 15, lnianki 12-50 do 14-50, nasienia lnianego 12 do 13, nasienia konopnego 6 do 9 zlr., za 10,000 litrosterni spirytusu 33-50 zlr. w. a. Ruch towarowy na kolei Karola Ludwika wynosił w ubiegłym tygodniu włącznie z transportem przechodowym około 25,000,000 kilogramów i 449 sztuk bydła. Na te cyfry transportu składały się: zboża różnego rodzaju około 5,500,000, maki i wyrobów mącznych około 842,000, nasion olejnych około 240,000, drzewa około 654,000, nafty i wosku ziemnego około 161,000, spirytusu około 2,226,000, jaj około 203,000, węgla około 764,000 kilogramów, na reszcie złożyły się różne rowary, tudzież około 174 sztuk wołów, 4,308 sztuk nierogacizny i 9 koni. Ruch towarowy na kolei lwowsko-czerniowieckiej

wynosił w ubiegłym tygodniu ogółem 8,128,900 kilogramów i 7,971 sztuk bydła, z czego przypada na ruch ku Zachodowi 6,674,400 kilogr., 1,843 sztuk wołów, 4,367 sztuk nierogacizny i 1,746 sztuk różnego bydła, zaś na ruch ku Wschodowi 1,454,500 kilogramów. Transportu składały się ze zboża różnego rodzaju 3,808,600, maki i wyrobów mącznych 127,200, spirytusu 7,400, produktów zwierzęcych 227,300, drzewa budulcowego i opałowego 2,197,400, kamieni i wapna 231,700, węgla kamiennego 319,300 kilogramów, na reszcie złożyły się różne rowary i bydło. Ruch towarowy na kolei arcyksięcia Albrechta wynosił w ubiegłym tygodniu włącznie z transportem przewozowym i z dowiezieniami przez inne koleje towarami ogółem 1,918,711 kilogramów i 923 sztuk bydła. Na te cyfry transportu składały się zboża różnego rodzaju 61,296 maki i wyrobów mącznych 46,600, drzewa 683,560, nafty i wosku ziemnego 173, spirytusu 15,355, jaj 2,044, piwa 2,197, kości 5,640, szmat 2,400, soli 46,001, żelaza 31,542, kamieni 10,000 kilogramów, na reszcie złożyły się różne rowary, tudzież 297 sztuk wołów i 25 sztuk nierogacizny.

Ostatnie wiadomości.

„Tagblatt” zapewnia, że „Ruski Inwalid” umieścił nową wojowniczą przemowę cesarza Aleksandra. Przeglądając odchodzący nad granicę bataljon saperów, miał cesarz powiedzieć do oficerów: „Zycze, abyście wrócili zdrowi i cali, a o kazali się godnymi być oficerami rosyjskimi.”

Generalny konsul angielski w Belgradzie wyjechał 27go listop. do Konstantynopola, aby się oddać pod rozkazy lorda Salisbury.

Kraży pogłoska że car Aleksander przybędzie 5go grudnia do Kiszniowa dla odhycia przeglądu armji południowej. Pogłoska ta jednak zdaje się być nieuzasadnioną, ponieważ sam głównowodzący tą armją w. ks. Mikołaj wyjeżdża z Petersburga dopiero 1go grudnia, a prztem jedzie przez Moskwę ażeby pomodlić się na grobie św. Sergjusza (o 60 kilometrów od Moskwy) przed rozpoczęciem kampanji.

Donoszą, że konsulowie rosyjscy w Turcji otrzymali rozkaz wysłania archiwów do najbliższej granicy i przygotowania się do wyjazdu z całym personelem. Opieka nad rosyjskimi poddanymi, którzy pozostaliby w Turcji powierzona będzie konsulom niemieckim.

Sultan ma być obecnym przy uroczystym ogłoszeniu konstytucji. Donoszą z Bukaresztu, iż generał Blumenthal obejmie dowództwo nad armją rumuńską. Nie jest to znany z wojny prusko-francuskiej szef sztabu cesarzewicza niemieckiego lecz jego imiennik. Blumenthal ma być tylko doradcą ks. Karola.

Telegramy „Kroniki Codziennej”.

Budapeszt 1. grudnia. Na konferencji stronictwa liberalnego Tisza w odpowiedzi na interpelację Wahrmana w sprawie bankowej oświadczył, że od 15. maja a względnie od 4. czerwca nie zasła żadna zmiana w stosunkach pomiędzy obu rządami. Rokowania między obu rządami uprawniały Tiszę do oświadczenia w sprawie bankowej, że wszystkie kwestje ugody łączą się ze sobą nie jurydycznie ale politycznie tak ściśle, iż tylko jako jedna całość mogą być przedłożone do najwyższej sankcji. Przy tem Rząd węgierski postara się o niewątpliwe i pewne wskazówki co do kwestji, czy rząd austriacki stoi na stanowisku zaznaczone przez Tiszę 11. maja i 4. czerwca, czy ustąpił z tego stanowiska. Rząd postąpi sobie stosownie do nabytego przekonania. (Huczne oklaski).

Konferencja zgodziła się na wniesienie interpelacji na przyszłym posiedzeniu, a Tisza oświadczył, że w odpowiedzi na tę interpelację będzie mógł coś takiego dodać, co podniesie znaczenie jego słów dzisiejszych.

Wiedeń 1go grudnia. Hr. Andrassy i pełnomocnik francuski podpisali wczoraj konwencję, przedłużającą na 6 miesięcy austriacko-francuski traktat handlowy, który obowiązywać tedy będzie do 1 lipca 1877.

„Polit. Corr.” dowiaduje się z Kiszniowa, że rząd rosyjski przygotowuje popolite ruszenie narodowe, i że zbroi dalszych 6 korpusów.

Bukareszt, 30 listopada. Rumunja żąda od mocarstw, aby żądania jej zawarte w wiadomem memorandum, zostały przedłożone na konferencji i wzięte pod dyskusję.

Londyn 1. grudnia. Gladstone o głasza w „Contemporary Review” pismo, w którym wyraża nadzieję, że konferencja zajmie się także położeniem Greków.

Chrześcjanie greccy woleliby pomoc angielską niż rosyjską. Anglja powinna zaniechać polityki grózb, a natomiast starać się o sympatje Greków.

Ateny 1. grudnia. Wniosek rządowy o dodatkowym podatku na pokrycie nadzwyczajnych potrzeb upadł. Komunduros podaje się do dymisji.

W ostatniej chwili otrzymujemy telegram:

Wiedeń 1. grudnia. Tisza wróciwszy z Gödöllo, gdzie nadzwyczaj łaskawie został przyjętym, oświadcza na posiedzeniu klubowem, że sprawa banku i ugody stanowią nierozdzielna całość, że nieczem nieuprawnione oświadczenie ministra Depretisa należy sobie tłumaczyć odwrotnie i że rząd węgierski przekona się, aza! rząd przedlitawski trwa jeszcze przy umówionych punktach zasadniczych, poczem sobie stosownie postąpi.

Salisbury otrzymał zlecenie, ażeby zaraz na pierwszym posiedzeniu konferencyjnym nie dopuścił do postawienia sprawy okupacji na porządku dziennym, w przeciwnym razie ma natychmiast opuścić konferencję, poczem angielska flota zawinie do Bosforu i cztery angielskie dywizje obsadzą Konstantynopol.

Telegrafowane kursa wiedeńskie.

Lwów, dnia 1. grudnia
Akcje Kredytowe . 137-10
„ Anglo-A.B. 68-50
„ Unionbank 47-
„ Vereinsbank 47-
Uposobienie: —
Akcje kol. K.-L. 196-75
„ Połud. 76-25
„ Banku F.A. —
„ Baubank. —

Wiedeń, dn. 1. grudnia 2 godz. 20 min.
Akc. banku fr.-aust. —
„ węgier. kredyt. 96 —
„ anglo-aust. B. 68-25
„ Unionbank . 45 —
„ kolei Kar.-Lud. 197-50
„ północnej 176-50
„ południowej 78 —
„ Elzbiety 135 —
„ lwow.-czern. 111-50
„ węg. półn. 84 —
„ Rudolfa . 102 —
Wieder Baugesell. —
Weg. Ostbahn . 26 —
„ Galic. Indem. 83-75
„ Franco-H.-Bnk . 77 —
„ Verkehrsbank . 77 —
„ Turckie losy 11-50
„ Baubank . —
„ Staatsbahn . 260-75
„ Bankverein . —
„ Wiener Bauer . 1-53
„ Węgierskie losy 67-50
„ Marki niem. . 62-55
Usposob.: ciche

Berlin, mark
Rossy. noty bank. 245 —
„ Akcje kredytowe . 217 —
„ Lombardy . 124-50
„ Galicyjskie . 78 —
„ Staatsbahn . —
„ Kolej rumuńska 10 —
„ Austr. banknoty 158-90
„ Usposob.: —
Paryż, 3% renta 70-65 .. Lombardy 158 —

LELEWEL Dzieje Polski Sprzedaje po niższej cenie za 1 zlr. 50 ct. Księgarnia Polska we Lwowie, 12. ul. Kopernika.

F. H. RICHTER we Lwowie Hotel „Lang. Kąpielnia, czytelnia polska i niemiecka, abonament wozlich czasopism krajowych i zagranicznych.

J. Neuhofer optyk nadworny. Polne wyroby swoje optyczne, mechaniczne i wielki wybor resceigow po najprzystępniejszych cenach. Cenniki franco.

Kawior astrachański cakiem świeży poleca F. W. Królikowski.

Marcin Müller we Lwowie. wata do zatyania okien i drzwi. Sztuka 10 ct. Długości 120 centymetrów

Mydła toaletowe do rąk i twarzy najwybornejsze poleca najuprzejmiej Ilnatowicz ulica Sykstuska.

Komierzyki i krawatki najlepsze poleca KAROL LANGNER ulica Trybunalska.

Najlepszy węgiel kamienny do kuchni i pieców pokojowych po 80 ct. za jeden cetrnar s odstawa do domu. Zamowienia przyjmuje Biuro agencji plac Bernardyński l. 1.

Masło do gotowania 1/2 kilo 66 ct. po leca KAROL BAELEBAN ul. Halicka.

FRYZJER M. Kostyniewski poleca swój zakład fryzjersko-perukarski plac Halicki l. 13.

IGŁY, NICI i JEDWAB najtaniej sprzedaje nowy magazyn A. J. Polu-szkiewicz we Lwowie, plac Marjaeki.

Prawda że najlepsza i najtańsza HERBATA u Izidora Wohl ul. Sykstuska l. 4. we Lwowie.

Une dame enseignant le français l'anglais et le piano à perfection cherche des leçons dans des familles distinguées, ou accepte des pensionnaires, s'adresser à l'Expédition.

Herbaty świeży transport otrzymał Fr. Schubert i Syn. Lwów Rynek 45 l.

Story i żaluzje oraz telegrafu domowe poleca po 9 zlr. 20 ct. J. CHRISTOF, ulica Kopernika l. 2.

Jan Krise główny skład zegarów ściennych i książczonkowskich ulica Sobieskiego l. 3.

Tokarnia do poruszenia nogą lub parą, bardzo mało używana, jest natychmiast do zbycia. Blizsza wiadomość w Administracji „Kron. Codz.”

Miednice, dzbanki, garnki, rynki kamienne i porcelanowe, figurki, kosze i różne przedmioty zbytkowe najtaniej w magazynie porcelany i szkła T. Okornicki, Lwów rynek l. 38.

Fryderyk Malzacher poleca swoją pracownię obwonia damskiego i męskiego po cenach najumiarkowanych ul. Teatrna l. 16. we Lwowie.

Pismo święte Dorego oprawia pięknie i i Album Matejki Rynek l. 41.

Table with 3 columns: Lwów, z Isby handlowej, data, and various financial entries including bank rates, exchange rates, and interest rates.

Table with 3 columns: Tow. kred. miej. 6%, w 151, data, and various financial entries including interest rates and currency values.

Table with 3 columns: Kolej ciszańkiej, data, and various financial entries including exchange rates and interest rates.

Table with 3 columns: Wiedeń, 29 listopada, data, and various financial entries including interest rates and currency values.

Table with 3 columns: Wiedeń, 29 listopada, data, and various financial entries including interest rates and currency values.

